

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ**

**МАТЕРІАЛИ
VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
КУРСАНТІВ, СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ ТА АД'ЮНКТІВ**

**ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ**

Львів – 2018

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р техн. наук Кузик А.Д. – головний редактор

канд. техн. наук Ренкас А.Г.

канд. техн. наук Меньшикова О.В.

канд. хім. наук Мірус О.Л.

канд. техн. наук Горностаєв О.Б.

канд. техн. наук Станіславчук О.В.

канд. мед. наук Телегіна Г.В.

Семенюк П.В.

Марич В.М.

УДК: 378.1

ДОСВІД ЯПОНІЇ В ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ТВОРЧОГО НАЧАЛА ЛЮДИНИ

Лоїк А.Ю.

Лабач М. М., канд. філол. наук, доцент

Щербина О.М., канд. фарм. наук, доцент

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Японія – це одна із найрозвиненіших країн у світі, в якій 99% людей є грамотними, а освіті та мистецтву японці надають дуже великого значення, і це є однією із найбільш визначних рис японської культури. Крім того, вони особливо дбають про самовираження людини, підкреслюють індивідуальність кожної особистості. Але ця риса не є генетично закладена, вона наполегливо виховується різними способами у кожній японській дитині, починаючи з найменшого віку.

Творчість людини невідривно пов'язана з її вмінням бачити прекрасне, і про це свого часу писав видатний український педагог Василь Сухомлинський: «Краса вчить розпізнавати зло і боротися з ним. Я б назвав красу гімнастикою душі — вона виправляє наш дух, нашу совість, наші почуття і переконання. Краса — це дзеркало, в якому ти бачиш сам себе і завдякийому так чинакшеставишся сам до себе». З цієї точки зору нас зацікавив досвід Японії – адже в цій високорозвиненій країні мистецтво належить не більш пріоритетна роль, ніж новітні технології, бо без нього не було б і цих технологій.

Розвиток Японської держави почався майже дві тисячі років тому, але він не був одразу ідеальним, а потребував систематичного удосконалення. Раніше досвід поколінь передавався лише мандрівними мудрецами, які подорожували від села до села. Існував стародавній ритуал, так званий, «первісний університет», який включав в себе набуття повноправного члена племені – він був традиційний і обов'язковий. У межах поселення створювалися спеціальні «чоловічі» та «жіночі» будівлі, в яких, відповідно до статі й віку, діти набували навичок володіння зброєю, вивчали прийоми полювання, господарську діяльність, ознайомлювалися з міфами свого племені, обрядовими церемоніями, готувалися до шлюбних та сімейних стосунків, а завершальним етапом такого навчання була ініціація.

Першим документом, що сформулював чіткі моральні настанови, які, починаючи з дитячих років, повинні були визначити поведінку всіх японців, стали «Закони сімнадцяти статей». У той час, під впливом морально-етичних ідей конфуціанства, найбільшого значення надавалося саме моральному вдосконаленню особистості, яка повинна була також добре розуміти і сприймати красу.

Важливим є питання виникнення особливого соціального класу японського суспільства, що отримав назву «Самурай». Люди, які були готові віддати своє життя за країну, були справедливими, чесними, сміливими, мали дуже розвинене почуття гідності. Із появою самураїв у Японії зменшується кількість війн, і двохсотрічне затишшя у війнах стає поштовхом до того, що роль самураїв змінилася з військової на адміністративну, а це призвело до зростання їхньої освіченості та рівня культури. В японській освіті відбулося зміщення акцентів з вивчення військових мистецтв на опанування різних мистецьких дисциплін: поезії, граматики, стилістики, музики, каліграфії, арифметики, стрільби з лука, етикету, вміння керувати кінями, шиття, складання ікебани, вивчення чайної церемонії та ін. Японці вивчали також національну класичну літературу. Кожен випускник коледжу в Японії знається на мистецтві настільки, що може дати характеристику тому чи іншому твору малярства або музики – японці знають, що ці дисципліни активізують мислення людини і тому дуже ґрунтовно їх викладають у школі.

Японська культура дуже цікава, самобутня, вона суттєво відрізняється від європейської. Незважаючи на стрімкий розвиток сучасних технологій, японці зуміли зберегти свою багатотисячолітню культуру, захистивши її від європейських впливів. У них сформувався унікальний естетичний світогляд, властивий тільки японській нації. Естетика завжди була тісно вплетена у щоденне життя острівної країни, довгий час в Японії навіть не було традиційного для західних культур поділу на декоративне та ужиткове мистецтво: все, що оточувало людину, повинно було наближатися до рівня мистецького витвору. Розвиваючи це бачення, японці віками передають його із покоління до покоління засобами естетичного виховання. Ця виховна система могла б бути запозичена і в Україні, бо наш народ теж особливо відкритий на все прекрасне і має схильність до краси в своїй генетиці.

Література:

І. Художнє виховання в Японії та Китаї:

<http://book.net/index.php?p=achapter&bid=19836&chapter=1>